

kunne leve, og det kunne Holmens Folk ikke, eller jeg tør sige, de fleste af Holmens Folk kunne ikke leve af deres Løn.

Den ærede Minister anførte, at de havde 8 Timers Arbejdstid, og det er rigtigt. Men netop den lave Løn, de have, gør, at de maa forlænge Arbejdstiden langt ud over den almindelige Arbejdstid ved at skaffe sig andet Arbejde, ved Teatre som Kontrolører, ved Banen om Søndagen, kort sagt paa mange Maader, for at kunne eksistere. De Folk kende ikke meget til Familielivet. Der er sunget saa meget om det hyggelige Nyboder, om Idyllen derude og saa videre. Jo, god Morgen! Om Eftermiddagen, naar Manden kommer fra Arbejdet paa Værftet, maa han skynde sig at faa en Smule Mad i Livet for at kunne naa hen til den anden Arbejdsplads. Saaledes er det virkelige Forhold, og saa kan det ikke nytte, at man staar op og maler Billeder som dette for at forhindre, at Rigsdagen skulde faa Sympati for de Folk, der saa haardt trænge til Lønforbedring.

Der er neppe Anledning til at komme videre ind paa Ministerens Beregninger, de komme jo til at foreligge trykt i Rigsdagstidenden, og saa maa man gaa dem igennem nøjere. Paa Forhaand er jeg overbevist om, at de trænge meget stærkt til et Korrektiv, men det kan ikke hjælpe, at man stiller Sagen op paa den Maade for at gøre den sværere, for at vanskeliggøre det hele. Man maa se, om de Folk trænge til en Lønforbedring eller ikke, og det maa være det afgørende. Naar den højtærede Minister vil gaa til Bunds i Forholdene og se, hvorledes de Mennesker leve, se paa Fødevarernes Pris og paa, hvad det koster for et Menneske at leve i København, vil han erkende — naar han vil være ærlig, hvad jeg haaber, han vil —, at de Folk i Almindelighed ikke kunne leve af den Løn, de faa.

Nu sagde den højtærede Minister, at Kommissionen bliver færdig i Februar, at der er gjort et stort og omfattende Arbejde, og at der kommer en omfattende Betænkning. Ja, det kan være meget godt, at der kommer en omfattende Betænkning o. s. v., en stor Betænkning, hvori man lægger sine varme Følelser for Dagen, men ikke belægger dem med klingende Mønt til de paagældende Arbejdere. Det kan være meget godt og pænt alt sammen, men naar det stilles saaledes op, at det forhindrer og umuliggør en virkelig Lønforbedring, er det værre end intet, saa har man igen trukket Arbejderne ved Næsen

uden at give dem bedre Løn. Jeg vil spørge den højtærede Minister, da det viser sig, at Kommissionens Arbejde ikke kan blive færdigt saa tidligt, at der kan komme et Resultat ud deraf inden tredie Behandling af Finansloven, om han da ikke vil være med til ved tredie Behandling at stille et Forslag om en procentvis Forhøjelse af de faste Arbejderes Lønning. Det er dem, der navnlig er Tale om, og det er dem, som Ministeren har trukket Beregninger frem for, thi de andre kunne aldeles ikke være med i den Beregning, da de ikke have disse forskellige Tillæg. Derfor vil jeg spørge den højtærede Minister om dette. Det drejer sig om 762 Mand, og det er dem, som jeg særlig taler om her, og for hvem der fra Ministerens Side er fremkommet Lønoversigt.

Forsvarsministeren (Berntsen): Maa jeg svare det ærede Medlem (Martin Olsen), at dette Løfte vil jeg ikke afgive, thi det er da en billig Fordring fra min Side, at jeg faar Lov til at se den Betænkning, der afgives af den Kommission, der er nedsat til at undersøge dette Forhold. Det ærede Medlem tror ikke paa de Tal, jeg meddelte, og mente, det var Billeder, jeg malede, for at det skulde løbe koldt ned ad Ryggen paa Medlemmerne ved Tanken om de mange Millioner, der skulde blive en Følge af det, der her var Tale om. Saa maa vi afvente Kommissionens Betænkning. Naar den kommer, vil der blive fuldstændig klar Oplysning om, hvorledes hver enkelt af de Mænd, her er Tale om at skaffe Lønningsforbedring, er stillet. Efter at jeg har undersøgt Kommissionens Betænkning, tager jeg Standpunkt til Sagen, men det kan ikke nytte, at jeg vilde skjule for Rigsdagen, at Kravene fra Arbejderne vil løbe op til store Summer. Jeg behøver ikke at gøre opmærksom paa, at de forhøjede Lønninger, her er Tale om, ikke ere en Følge af Forsvarslovene, det er et Krav, der stilles fra Arbejdernes Side, og dette Krav maa nøje undersøges.

Det ærede Medlem skildrede Orlogsværftsarbejdernes Nødstilstand. Jeg skal gøre opmærksom paa, at der har været meget betydelig Ekstrafortjeneste for dem i hele denne Vinter paa Grund af de nye Forsvarsloves Udførelse, og den Nød, som det ærede Medlem omtalte for os, er i høj Grad overdrevent skildret. De ere stillede paa en ligesaa gunstig om ikke en gunstigere Fod end civile Arbejdere i mange andre Stillinger, og de ere stillede saaledes, at de have 8 Timers Arbejdstid, have